

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
103 33 Stockholm

Remissyttrande över betänkandet SOU 2018:2 - Stärkt straffrättsligt skydd för blåljusverksamhet och andra samhällnyttiga funktioner

Allmänna utgångspunkter

Tingsrätten delar den bild av problemen med angrepp på polis, räddningstjänst och ambulanssjukvård som beskrivs i betänkandet. Med tanke på dessa yrkesgruppers mycket centrala roll i samhället är det enligt tingsrätten oerhört angeläget att motverka sådana angrepp och se till att gällande straffrättslig lagstiftning tillräckligt väl täcker denna typ av handlingar samt även i straffvärdehänseende anpassas till de försvärande inslag som dessa gärningar ofta innefattar. Nedan följer tingsrättens överväganden med anledning av utredningens förslag.

En utvidgad kriminalisering av angrepp på blåljusverksamhet

Utredningen föreslår ett nytt brott med benämningen *blåljussabotage*. Tingsrätten ifrågasätter om inte de gärningar som enligt utredarens förslag ska omfattas av den nya straffbestämmelsen redan täcks av nuvarande lagstiftning. Av betänkandet framgår inte tillräckligt tydligt om de fall som förekommit i samhället har kunnat lagföras med befintlig lagstiftning eller om den brustit i något hänseende. Enligt tingsrättens uppfattning förefaller avsikten med förslaget främst vara att understryka allvaret i brott som begås mot blåljuspersonal och som varit ägnat att allvarligt hindra eller försena genomförandet av ett uppdrag och genom lagförslaget skärpa de straff som kan komma ifråga vid sådan brottslighet. Tingsrätten ställer sig bakom denna målsättning. För att uppnå detta mål och undvika de många konkurrensfrågor som beskrivs i utredningen och som skulle bli en nödvändig följd om man inför den föreslagna bestämmelsen om blåljussabotage, vore det enligt tingsrätten emellertid lämpligare att, vid sidan av befintliga straffbestämmelser införa en ny försvärande omständighet vid bedömning av straffvärdet i 29 kap. 2 § brottsbalken med förslagsvis följande lydelse:

"om den tilltalade gjort sig skyldig till våld eller hot om våld mot person, tillgrepp, skadegörande handling eller annan otillbörlig åtgärd som varit ägnad att hindra, försena eller försvåra genomförandet av ett uppdrag av polis, räddningstjänst eller ambulanssjukvård."

Tingsrätten noterar vidare att merparten av de gärningar som utredningen beskriver förefaller vara begångna av personer under 21 år, för vilka de s.k. ungdomsrabatterna gör sig gällande. Mot bakgrund av detta finns det enligt tingsrätten anledning att överväga en översyn av dessa bestämmelser, i vart fall för personer i åldrarna 18 till 21.

Tingsrätten avstyrker därför förslaget.

Utredningens förslag om ny försvårande omständighet i 29 kap. 2 §

Tingsrätten noterar att den föreslagna bestämmelsen omfattar såväl anställda som egenföretagare inom alla typer av verksamheter. Bestämmelsen skulle därmed få ett mycket brett tillämpningsområde som är svårt att överblicka. Det finns en risk att bestämmelsen även skulle komma att omfatta situationer där det inte är motiverat att låta kopplingen till yrkesutövningen utgöra en försvårande omständighet. En så vitt formulerad straffskärpningsgrund riskerar dessutom att urvattna regleringen i 29 kap. 2 § brottsbalken. Det står inte heller klart om det finns en vedertagen definition av begreppet yrkesutövning.

Tingsrätten avstyrker därför förslaget.

Övriga förslag

Tingsrätten tillstyrker förslagen.

Detta yttrande har beslutats av rådmännen Karin Mårtensson Telde, Sara Skouras och Sofia Olsson. Referenter: tingsnotarierna Rasmus Kjulín och Hanna Andersson.

Karin Mårtensson Telde